

Sanan selitystä

Tässä valaistaan lyhyesti kirkkovuoden kunkin pyhäpäivän yhtä raamatun tekstiä.

Kolmannen adventin päähenkilö on Johannes Kastaja

**Matt. 11:11-19; tai Joh. 1:35-37
3. adventtisunnuntai 12.12.**

Adventin tehtävänä on johdattaa pohtimaan kysymystä, miksi Jumalan oli tultava ihmiseksi ja kuoltava meidän puolestamme. Siinä avuksi tulee Johannes Kastaja, jota Raamattu kutsuu tienraivaajaksi. Ihmisen ja Vapahtajan kohtaamiselle tulee helposti kaikenlaisia ihmisestä nousevia esteitä. Siksi meitä on muistutettava sekä ihmisen että Jumalan paikasta.

Kun Raamattu kuvaa Johannesta, on helppoa vakuuttua siitä, että hän saanut ihmiset pysähtymään. Hän ei epäröinyt kertoa aikalaisilleen, mikä heidän elämässään oli väärää. Hän ei muistuttanut vain vääristä teoista vaan myös oikeista, joita ihmiset olivat jättäneet tekemättä.

Kun Johannes joutui tekemisiin maan hallitsijan kanssa, joka eli haureudessa vel-

jensä vaimon kanssa, hän ilmoitti senkin selväsanaisesti. Seurauksena oli, että hänet pidätettiin ja lopulta myös surmattiin. Mutta sanojaan hän ei pyörtänyt vankilassakaan kuolemaa odotellessaan. Hänen lausumansa voimakkaat sanat saivat jopa valtaistuihin huojumaan.

Adventti on odotuksen aikaa muttei vain sitä. Adventtia leimaa violetti (tai sininen), katumuksen ja itsetutkistelun väri. Kirkossa se on meille muistutusta syntisyydestämme, kyvyttömyydestämme elää oikein. Violetti kehottaa meitä olemaan ajattelematta liikoja itsestämme. Se johdattaa meitä ottamaan todesta pahuutemme ja tunnustamaan Kaikkietävän edessä, että tarvitsemme Vapahtajaa.

Kristityn jatkuvana ahdistuksen aiheena onkin taju siitä, ettei kykene elämään niin kuin Jumalan tahtoo. Ulkoisesti on suhteellisen helppoa elää kunniallisen näköisesti, kun ei ryyppää eikä rellestä. Mutta mitä tehdä, kun sisikunnasta nousee jatkuvasti esiin ajatuksia ja asenteita, jotka ovat Jumalan edessä kauhistus? Sieltä nousee itsekkyyttä, ahneutta, oman itsen ympärillä pyörimistä, kun pitäisi rakastaa yli kaiken

Jumalaa – siis enemmänkin kuin itseään – ja lähimmäistä niin kuin itseään.

Syntiämme paljastaen Johannes siis raivasi tietä Messiaalle eli Herralle Jeesukselle.

Johannes oli ankarilla puheillaan saanut ihmiset tajuamaan, kuinka kaukana he olivat Jumalasta. Näin tienraivaaminen näytti näennäisesti vievän ihmiset yhä kauemaksi Jumalasta, mutta todellisuudessa asia oli toisinpäin. Kun ymmärrämme ja oivallamme, etteivät omat taitomme tai kykymme riitä täyttämään Jumalan mittapuita, meidän on käännettävä katseemme itseltämme todelliseen apuun.

Niin myös Johannes oli tehnyt. Hän oli Jeesusta osoittaen sanonut kuulijoilleen: ”Katsokaa, Jumalan Karitsa.” Kun he kuulivat sen, he lähtivät seuraamaan Herraa Jeesusta.

Johannes osoitti näin luokseen tulleille hänet, joka todella voi auttaa ja pelastaa ihmisen. Näin Johannes ikään kuin tarjosi hukkuvalle pelastusrengasta. Sellaiseen hukkuva mielihyvin tarttuu.

Johanneksen julistus oli saanut ihmiset joukolla liikkeelle. He olivat nälkäisiä ja olivat tajunneet sokeutensa ja kuuroutensa. Nyt he saavat kuulla, että apu on lähellä. He ryntäävät osoitettuun suuntaan ja keinolla millä hyvällä koettavat saada itselleen sen, mitä eniten tarvitsevat. Näin syntisyytensä tajunnut ihminen tahtoo temmata itselleen taivasten valtakunnan.

Kuva on lohdullinen. Kun apua ei löydy muualta, on tarrauduttava kiinni Herraan Jeesukseen. Kun niin teemme, olemme jo saaneet avun. Sitä, joka Jeesuksen luo tulee, ei heitetä pois.

Kolmannen adventtिसunnuntain sanoma korostaakin Jumalan palavaa tahtoa saada vakuuttaa anteeksiantoa ihmiselle, joka on tajunnut puutteensa ja laiminlyöntinsä. Sitä varten Jeesus maailmaan tuli.

Jukka Norvanto

Joosefin evankeliumi

Matt. 1:18-24

4. adventtिसunnuntai 19.12.

Matteuksen joulukertomuksissa kiinnittyä huomio siihen, että Marian rinnalla on vahvasti myös Joosef. Jo saman luvun alussa Matteus esittelee Jeesuksen sukutaulun, ja se tapahtuu nimenomaan Joosefin isän, isänisän ja muiden esi-isien välityksellä Daavidin kautta aina Abrahamiin saakka.

4. adventin voisi sen evankeliumitekstin perusteella hyvällä syyllä nimetä Marian päivää vastaten Joosefin päiväksi, ei kuitenkaan niin, että nostaisimme Joosefin pyhimykseksi, palvottavaksi, kuten Mariaakaan ei tule nostaa. Paljon opittavaa meillä kuitenkin on Jeesuksen isästä – tai paremmin kasvatusisästä. Silti ”Joosefin evankeliumikin” tähtää joulun keskukseen, Jeesukseen.

Joulun perinteisessä kuvamaisemassa Joosef on aina ollut sivussa. Äiti ja lapsi ovat keskellä, isä seisoo syrjemmällä. Harvoin on puheosia Joosefille suotu. Evankeliumeissakaan Joosef ei sano ainoakaan sanaa.

Raamatun muutamista viitteistä on päätelty, että Joosef oli morsiantaan selvästi vanhempi, ei silti ukkoikään ehtinyt, kuten roomalaiskatolisessa perinteessä esitetään. Ammatiltaan hän oli rakentaja, tekniikko, kreikaksi *tektoon*. Me sanoisimme rakennusmies, joko puuseppä, kirvesmies, tai kivimies, louhitun kiven kanssa tekemisissä oleva. Todennäköisimmin Joosef oli nimenomaan kiviseppä, koska kivirakentaminen oli siihen aikaan tavallisinta. Joka tapauksessa hän oli ammattimies.

Tällä karulla, varmaankin känsäkouraisella miehellä oli tietty herkkyyks tai valmius henkisellä puolella: hän näki unia, ei vain tavanomaisia unia vaan siihen tapaan merkittäviä kuin hänen kuuluisa vanhatestamentillinen kaimansakin näki. Molemmat Joosefit; sekä Marian mies että Egyptin hallitusherraksi, ministeriksi noussut, olivat Jaakob-nimisen isän poikia. Molemmat näkivät unia, Herran antamia.

Ensimmäinen Nasaretin Joosefin uni liit-
tyi naisasioihin. Joosef oli kosinut Mariaa,
ja pari oli mennyt julkisesti kihloihin. Juu-
talaisessa yhteisössä kihlauksen ja avioliit-
ton juridisen sitovuuden ero ei ollut suuri.
Eräissä Raamatun käännöksissä, syyrialaisessa ja latinalaisessa, Mariaa kutsutaan
jo ennen Jeesuksen syntymää Joosefin vai-
moksi. **Mikael Agricola** nimittää Mariaa
omassa käännöksessään Joosefin ”kihla-
tuksi emännäksi”. Jos kihlakumppani kuoli,
jäljelle jääneellä oli lesken asema ja oi-
keudet.

Evankeliumikirjoittajat eivät väritä tai
mässä yllättävällä uutisella vauvan odot-
tamisesta. Luukas ei selosta asiaa sen kum-
memmin, Matteus hiukan enemmän. Joo-
sefista todetaan hänen lain kunnioituksensa;
kreikan kielessä hänestä käytetään sanaa
dikaios ’oikeamielinen’. **Luther** käytti sa-
naa *fromm*. Siitä meillekin vanhaan käännökseen
tuli sana *hurskas*. Alkukielen sana viittaa
sellaisiin ominaisuuksiin kuin uskollisuus,
kunnollisuus, oikeamielisyys, lujuus ja jopa
reippaus, sukkeluus. Teksti kertoo, että
Joosef ajatteli tilannetta. Hän mietti ja
harkitsi. Sellainen ei ole itämailla tällaisissa
tapauksissa varmastikaan ollenkaan ta-
vanomaista.

Marian ilmestyspäivän tekstien selityk-
sissä yleensä korostetaan, että Maria otti
ilmoitussanan vastaan nöyrästi, torjumatta.
Joosefista voimme sanoa samaa. Aina-
kaan Matteus ei välitä tekstissämme lisä-
kysymyksiä, selityksiä, tarkennuksia, joita
Joosef olisi vaatinut. Hän tyytyi Jumalan
lähettilään sanaan.

Viestiä tuonut enkeli liittyy kirjoitettuun
Jumalan sanaan. Matteus välittää meille ta-
pansa mukaisesti välihuomautuksen: ”Tämä
kaikki tapahtui, jotta kävisi toteen, mitä
Herra on profeetan suun kautta puhunut.”
Uni ja siinä tullut viesti ankuroituivat Ju-
malan ilmoitukseen. Näinhän tulisi aina olla,
kun puhutaan tai kuullaan erityisviestejä,
profetioita, unia.

Paria tapahtumaa lukuun ottamatta emme
tiedä Joosefista paljoa tämän jälkeen,
sen kuitenkin, että Jeesuksen syntymän jäl-
keen hän näki Betlehemissä toisen unen.
Jälleen enkeli vieraili hänen luonaan ja an-

toi ohjeen ottaa lapsi ja äiti ja paeta Egyptiin,
jonne Vanhan testamentinkin Joosef oli
viety. Näin välttyttiin surmalta: Herodek-
sen juonelta hävittää kuninkuustavoittelijat.
Vanhan testamentin Joosefin Egyptin-
matkan avulla puolestaan pelastuivat hänen
isänsä ja veljensä nälkäkuolemalta. Kuulin
viime kevään matkalla Aleksandriassa ja
Niilin suistossa, että siellä elää muisto pyhän
perheen pakomatka.

Vielä kolmannen ja neljännenkin uni-il-
mestyksen Joosef sai. Perhe sai luvan pa-
lata omalle maalleen. Koska Herodes-klaini
yhä kuitenkin oli vallassa, ei pysähtytty
Juudeaan vaan jatkettiin Galileaan, Nasaretiin.
Sieltä käsin sitten tehtiin vuosittain
juhlamatka Jerusalemiin, kuten laki edellytti.
Viimeisen kerran Joosef mainitaan vä-
lillisesti, kun Jeesus 12-vuotiaan ”eksyy”
seurueesta ja antaa viitteitä tulevista tehtä-
västään. Sen tapahtuman jälkeen sanotaan
erityisesti, että Jeesus oli vanhemmilleen
kuuliainen. Mitä todennäköisimmin Joosef
kuoli Jeesuksen ollessa nuorukainen.

”Joosefin sunnuntaina” ei Jeesuksen kas-
vatusisä kuitenkaan ole pääasia. Se juutalaisen
Raamatun eli meidän Vanhan testamenttimme
kohta, johon Matteus viittaa, on Jesajan kirjan
jouluprofetiasta: ”... ja hänelle annetaan
nimeksi IMMANUEL.”

Immanuel on yksi messiaanista Jumalan
nimistä. Siitä ei tullut Vapahtajan erisnimeä,
siihen tapaan kuin meillä Suomessa on henkilö-
nimenä joskus Immanuel tai tavallisemmin
Mauno, Manu, Manuel tai Immo. Sen sijaan
Immanuel kertoo siitä totuudesta, että
Jumala rakkaudessaan ja armossaan tulee
maailmaamme, tulee ihmiseksi ja on meidän,
luotujensa, kanssa. Koko Raamattu ja erityisellä
tavalla Matteuksen evankeliumi välittävät
Immanuelin evankeliumia. Evankeliuminsa
loppuun Matteus on tallentanut Jeesuksen sanat:
”Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki
päivät, maailman loppuun asti.” Miten suurta
rohkaisua ovatkaan nämä sanat aikojen
varrella tuoneet erilaisten pelkojen, yksinäisyyden,
masennuksen keskelle!

Tekstin jälkiosassa on toinen nimiprofeti-
a, joka itse asiassa sisältää sekä joulun
että koko pelastushistorian tiimen. Joosef

sai kuulla: ”Hän [Maria] synnyttää pojan, ja sinun tulee antaa pojalle nimeksi Jeesus, sillä hän pelastaa kansansa sen synneistä.” Jeesus – Vapahtaja, Vapauttaja, Pelastaja. Jumalan kaikista ominaisuuksista nimenomaan tämän asian hän itse näki hyväksi määrätä Poikansa nimen sisällöksi. Tämä vapauttaa, pelastaa kansansa sen synneistä.

Tämäkään Joosefin unessa saama nimi ei ollut itsessään mikään uusi asia pyhisissä Kirjoituksissa. Yhä uudestaan Vanhassa testamentissa kaivataan pelastajaa, vapauttajaa, ja sellainen myös luvataan. Esimerkiksi Jes. 12:n otsikkona on *Pelastuneitten kiitosvirsi*. Siinä sanotaan: ”Jumala on minun pelastajani. Minä luotan häneen enkä pelkää, sillä Herra on minun väkevyytteni ja voimani, hän pelasti minut. Te saatte riemulla ammentaa vetää pelastuksen lähteistä.”

Tämän ja monet muut lupaukset Jeesus kantoi persoonassaan ja sanoissaan. Jerusalemin temppelin ns. vesijuhlan aikana hän suorastaan huusi – kuten evankelista kertoo – ja kutsui luokseen janoisia. Monet syntiset, vaivatut, sormella osoitetut tulivatkin ja saivat avun. He tulivat Jeesuksen luo, eivät loukkaantuneet häneen vaan kuuntelivat ja vakuutuivat.

Sama apu on tarjolla meillekin. Meille ei ilmesty enkeli kuten Joosefille; meillä on sana, jonka tulee riittää. Se on joulun sanomassa, se on sana, joka kohtaa meitä synninpäästössä ja aivan konkreettisesti ehdoollisen leivässä ja viinissä.

Reijo Huuskonen

Lupaukset täyttyvät

Luuk. 2:1-14
Jouluaatto 24.12.

Matka Galileasta Juudeaan kuljetaan nykyisin autoilla, joten sen rasittavuus jää helposti huomaamatta. Vuoristoteitä kulkevalle odottavalle äidille monen päivän matka

ei ole ollut kuitenkaan helppo. Ei tilannetta helpottanut sekään, että synnyttämisen aikana Betlehemissä oli muitakin ilmoittautumassa veroluetteloon.

Ne muutamat jakeet, joissa puhutaan seimestä ja tilan puutteesta majapaikassa, ovat synnyttäneet mahdollottoman määrän kuvitelmia ihmisten mielessä. Joulunäytelmässä saattaa esiintyä vihaisia majatalon isäntiä käännättämässä väsynyttä pariskuntaa oveltaan. Postikorteissa voi nähdä Marian ja Joosefin hoitavan vastasyntynyttä aasien ja härkien keskellä.

Raamattu itse ei kuitenkaan puhu mitään sellaista. Nämä kuvat ovat vain ilmaantuneet yhteiseen tajuntaamme. Emme usein tule edes eritelleeksi, mitä Raamattu itse sanoo tapahtumasta.

Ensinnäkin Raamattu kertoo, että kun Marian synnyttämisen aika tuli, he jo olivat Betlehemissä. He olivat siis jo majoittuneet jonnekin ja olivat ehkä viipyneetkin Betlehemissä jonkin aikaa.

Minne Joosef ja Maria sitten olivat majoittuneet? Kreikan sana *katalyma*, joka on jouluevankeliumissa käännetty ’majapaikaksi’, esiintyy toisaallakin Luukkaalla. Kun Jeesus lähetti opetuslapsensa valmistamaan pääsiäisateriaa hän sanoo (22:11): ”...sanokaa talon isännälle: ’Opettaja kysyy sinulta, missä on huone, jossa hän voi syödä pääsiäisaterian opetuslastensa kanssa.’” Tässä *katalyma* on käännetty ’huoneeksi’ ja ’vierashuoneeksi’ (KR 1938). Huone osoitettiin ns. yläsaliksi (22:12).

Jeesuksen ensimmäiseen ja viimeiseen päivään liittyi läheisesti *katalyma* eli vierashuone. Ensimmäisenä päivänä hänelle ei löytynyt sijaa vierashuoneesta. Kun sieltä lopulta viimeisenä päivänä löytyi tilaa, Jeesus käytti sen hetken valmistellakseen opetuslapsia kuolemaansa. Näin vierashuonekin oli hänelle vain väliaikainen käyntipaikka.

Synnytettyään lapsen Maria pani sen seimeen, koska ”vierashuoneessa” ei ollut tilaa. Raamattu ei siis yhdistä toisiinsa tilan ahtautta ja Marian ja Joosefin yöpymistä, vaan tilan puute tuli ongelmaksi vasta lapselle. Pienessä talossa, jossa jo majoittui muitakin ihmisiä, ei ollut enää tilaa lapsel-

le. Siksi lapsi oli pantava seimeen. Se oli seinään rakennettu, ehkä osaksi siihen haku ja osittain savesta valettu ulkonema, josta eläimet söivät rehua.

Maatalousyhteisössä, johon Jeesus syntyi, oli normaalia, että ihmiset asuivat rakennuksessa, jonka toisessa päässä oleskelivat ihmiset ja toisessa eläimet. Koska se päättyi asunnosta, jossa ihmiset normaalisti elivät, oli täynnä, lapsi oli vietävä asunnon toiseen päättyyn, jossa tavallisesti oli eläimiä. Seimi saattoi sillä kertaa olla puinen, niin että sitä voitiin siirtää paikasta toiseen. Siinä tapauksessa Jeesus oli koko ajan vain ihmisten ympäröimänä!

Ehkä olemme jouluevankeliumia lukiessamme olleet usein aiheettomasti ankaria Betlehemin asukkaille. Kenties he kuitenkin antoivat siinä tilanteessa parhaan käytettävissä olevan sijan Jeesukselle. Se onkin jouluevankeliumin tärkeimpiä viestejä. Betlehemin asukkaat antoivat Jeesukselle parasta, mitä heillä oli. Olemmeko mekin valmiita toimimaan samoin?

Toki Jeesuksen syntymä kertoo köyhistä oloista. Ei maailmankaikkeuden Kunin-gas saanut makuusijakseen silkkipatjoja eikä kultaisia kehtoja vaan heinillä pehmustetun syöttökaukalon. Toki Jeesuksen syntymän vaiheet kertovat hyvin siitä, mitä myöhemminkin oli odotettavissa. Jeesus oli liikaa, ylimääräinen. ”Israelin huone” ei halunnut häntä seurakseen.

Ajatteletko sinä Jeesuksesta samaan tapaan? Onko sinun sydämesi huone niin täynnä omia asioitasi, että katsot parhaaksi sijoittaa Jeesuksen jonnekin sivustalle, missä hänen äänensäkkään ei häiritse rauhaasi?

Jouluevankeliumi kertoo myös Betlehemin paimenista. He olivat israelilaisten kannalta erityisen tärkeitä siitä syystä, että suuri osa Jerusalemin temppelin uhrieläimistä kasvatettiin Betlehemin alueella. Paimenilla oli siis tässäkin suhteessa tärkeä tehtävä.

Paimenia ei kuitenkaan juuri arvostettu. Heitä pidettiin epäluotettavina, koska he muiden nukkuessa käyttivät joskus tilaisuutta hyväkseen varastamiseen. Lisäksi fariseukset ja lainopettajat suhtautuivat heihin nurjasti senkin takia, että he eivät

ammattinsa vuoksi kyenneet esimerkiksi pitämään sapattia sääntöjen mukaan. Niin huono oli heidän maineensa, ettei heitä hyväksytty edes oikeuteen todistajiksi. Alhainen arvostus oli erikoista, koska lähes kaikki Israelin kansan suurmiehet olivat olleet paimenia: Abraham, Iisak, Jaakob, Mooses, Daavid.

Paimenen tärkein tehtävä on varmistaa lampaille suojaa, ruokaa ja turvaa. Siinä on myös sanottu nykyisten johtajien tärkeimmät tehtävät.

Luuk. 2:9–11:n kertoma tapaus on ikuis-tettu moneen joulukorttiin ja tauluun. Aika usein niissä enkeli piirretään jonnekin taivaan ja maan välille. Kuitenkin Raamattu itse kertoo enkelin seisseen paimenten edessä. Hän ei siis huutanut heille korkeuksista vaan tuli aivan heidän lähelleen kertomaan Jeesuksesta.

Ei evankeliumia millään muulla tavalla oikeastaan voikaan kertoa. Se ei ole milloinkaan ylhäältä lausuttua tiedotusta, vaan joku tulee aivan vierellesi ja kertoo, kuinka suuria asioita Jumala on tehnyt.

Enkelin ilmestyminen paimenille onkin monin tavoin rohkaiseva tapahtuma. Niille, jotka eivät kyenneet täyttämään sen enempää ihmisten kuin Jumalankaan mittoja, kerrotaan ensimmäiseksi syntyneestä Vapahtajasta. Näin Jeesuksen syntymässä viimeiset tulivat ensimmäisiksi.

Enkeli kertoi, että syntynyt lapsi oli sekä Kristus että Herra. *Kristus* on kreikkalainen muoto heprean sanasta *Messias*. Koko historiansa ajan Israelin kansa oli odottanut Messiaan syntymistä. Siitä olivat ennustaneet useat Vanhan testamentin profeetatkin. Nyt, kun hän satojen, jopa tuhansien vuosien odottelun jälkeen syntyy, uutinen kerrotaan ihmisille, joiden sanalla ei ole edes oikeudessa painoarvoa. Kyllä Jumalalla on mahtava huumorintaju! Hän todella nostaa alhaiset ja painaa alas ylhäiset.

Lapsi on myös Herra. Sana tarkoittaa samaa kuin Jahve. Se on sama nimi, jonka eräs toinen paimen eli Mooses sai yli tuhat vuotta aikaisemmin kuulla Midianissa, palavan pensaan luona. Maailmankaikkeuden Herra ja Luoja oli syntynyt maailmaan.

Näiden suurten sanojen lisäksi paimenet saivat kuulla vielä pienen mutta sitäkin tärkeämmän sanan: ”teille”. Jumala ei ole tullut ihmiseksi vain joitakuita suuria ja mahtavia varten vaan juuri heitä varten: ”Juuri teille, jotka nyt kuulette tätä sanaa, on syntynyt Vapahtaja.” Tiedäthän, että saat omistaa nämä sanat itsellesi. Sinulle on syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra!

Enkeli ilmoitti, että lapsi olisi löydetävissä Daavidin kaupungista eli Betlehemiä aivan erikoisesta paikasta: ”Tämä on merkinä teille: te löydätte lapsen, joka maakaapaloituna seimessä.”

Näin seimestä, joka aikaisemmin oli tunnut vain hätävaralta, ikään kuin vahingossa löytyneeltä sijalta lapselle, tulikin taivaallinen merkki. Toki Betlehemiissä saattoi olla muitakin vastasyntyneitä lapsia, mutta vain yksi niistä oli pantu nukkumaan seimeen. Siitä paimenet tunnistivat Vapahtajansa. Jumala hallitsee yksityiskohdat.

Jukka Norvanto

Joulun laki ja joulun evankeliumi

Jouluaatto, jouluyö, joulupäivä

Jouluun liittyy monia myönteisiä tunteita niillä, joiden hengelliseen tai kulttuuriseen perintöön se sisältyy. Suomen väestöstä vain muutama prosentti ei vietä joulua lainkaan. Joulun tunnelmat ovat arvokkaita ja säilyvät monilla elämän loppuun saakka.

Tunteetkin ovat sinänsä tosiasioita, mutta ne ovat myös ja varsinaisesti merkkejä muusta todellisuudesta, joka on ne tuottanut. Esimerkiksi ruuan kattaus, tuoksu ja maku ovat tärkeitä, mutta aisteilla ei voi ravita itseään fyysisesti. Se edellyttää ruuan syömistä. Tunne ei elätä.

Kristillisessä uskossa olennaista on pelastuksen historia. Siitä kerrottaessa itse pelastus on läsnä ja omistettavissa. Ilman si-

tä kerrontaa – Jumalan sanaa – pelastus ei voi saavuttaa meitä. Myöskään tunne, jonka pelastuksen sanoman kohtaaminen meissä synnyttää, ei pelasta meitä. Se voi opastaa meitä pelastuksen omistamisen suuntaan.

Raamatun välittämä pelastuksen historia on siinä mielessä poikkeuksellista historiaa, että se on ollut ennakoitua. Profeetat – Jumalan erityisesti valitsemat ja varustamat ihmiset – puhuivat siitä vuosisatoja, jopa vuosituhsia aikaisemmin. Kun he julistivat (kreikan *profeteuein* ’lausua julki’) sanomansa, vastaanottajat ymmärsivät, ettei luvattu ja ennakoitu pelastus ollut vielä läsnä, vaan sitä jäätiin odottamaan uskoen ja toivoen. Sama odotus kaikuu yhä juutalaisen pääsiäisaterian liturgisessa sanonnassa: ”Ensi vuonna Jerusalemissa.” Samalla ennakoilmoitus jäi historian sanalliseksi muistomerkiksi: pelastusta odotettiin juuri sen täyttymyksenä.

Profeettojen lupausten ohessa täyttymystään odotti myös Jumalan kansalleen ja ihmiskunnalle ja näiden jokaiselle yksilölle antama laki, joka näiden tuli ja tulee ”täyttää” eli pitää eli toteuttaa. Ihanne ja vaatimus ovat kiistattomat, täyttämiseen ei kukaan yllä. Jeesuksessa sekä laki eli vaatimus että profeetat eli ehdottomat lupaukset ”täytyvät”. Hän sanoi jopa, että se oli hänen elämänsä tarkoitus (Matt. 5:17 KR 1938).

Kaikkia sitten ”pelastuksen historiaksi” muuttuneita Jeesuksen elämän tapahtumia voidaan nimittää evankeliumiksi, hyväksisi sanomaksi. Niinpä on täysi syy puhua Jeesuksen sikiämisen evankeliumista, Jeesuksen syntymisen evankeliumista, Jeesuksen kasteen evankeliumista, Jeesuksen kiusaamisen evankeliumista, Jeesuksen elämän evankeliumista, Jeesuksen kärsimisen evankeliumista, Jeesuksen kuoleman evankeliumista, Jeesuksen hautaamisen evankeliumista, Jeesuksen ylösnousemisen evankeliumista, Jeesuksen taivaaseen astumisen evankeliumista. Marian ilmestyspäivänkään päähenkilö ei ole hän vaan Jeesus, joka sikisi hänen kohdussaan ja jonka hän sitten synnytti. Ei hän synnyttäjänä ole joulunkaan keskus. Muilla pelastushistoriaan liittyvillä henkilöillä on merkityksen-

sä mutta vain Jeesukselle alisteisina. Kaikki määräytyy hänestä. Vain hän on evankeliumi, lahja, antaja, eivät siinä mukana olevat ihmiset, jotka myös tarvitsevat sitä.

Jeesuksen sikiäminen ja syntyminen toivat maailmaan ja ihmiskuntaan ainutlaatuisen henkilön, Jumalihmisen. Vaikuttavimpia joululauluja virsikirjan ulkopuolella on ranskalaisen **Adolphe Adamin** (1803–56) säveltämä *Oi jouluyö*. Siinä puhutaan nimenomaan Jumalihmisestä, joka ei sisälly virsikirjan sanastoon. Se on ensimmäinen radiossa esitetty joululaulu: jouluyönä 1906 kanadalainen keksijä **Reginald Fesenden** lähetti ensimmäisen AM-radio-ohjelman, joka sisälsi tämän hänen viululla soittamansa kappaleen.

Evankeliumia ei kuitenkaan ole ilman lakia, ei jouluevankeliumiakaan. Jeesus ihmiseksi tulleen Jumalana ei ollut ”viaton lapsi” siinä mielessä, kuin yleensä ymmärrämme lapsen viattomuuden. Sitähän ei varsinaisesti olekaan: jokaisessa lapsessa uinuvat samat synnin siemenet, jotka meissä aikuisissa ovat itäneet, kasvaneet ja tuottaneet tuhoavaa myrkkyyhedelmää. Jeesus oli viaton ja synnitön ihmisenä alusta loppuun saakka. Se – hän! – on toisaalta meille eläväksi tullut Jumalan laki, Jumalan tahdon mukainen jokaisen ihmisen ihanne, malli, esikuva – ja sellaisena haaste ja tuomio. Toisaalta evankeliumi Jeesus täydellisenä ihmisenä on vain sijaisenamme, joka meidän puolestamme ja meidän ”verhonamme” on Jumalalle täydellisesti kelpaava ihminen, meidän viattomuutemme, synnittömyytemme, vanhurskautemme, kun uskomme häneen.

Jeesuksen inkarnaatio ei ollut Jumalan alentumista: ihminenhän on Jumalan luoma eikä siis mikään alhainen olio, vaikkakin asemaltaan Jumalan alapuolella, kuitenkin ”lähes jumalolento” (Ps. 8: 6 KR 1938). Jeesuksen alennus ei siis alkanut hänen sikiämisestään eikä syntymisestään vaan hänen kasteestaan, jossa hän samastui syntisiin ja heidän syntiinsä. Jeesus on samastunut meihin kolmella tavalla: ihmisyyteemme ja olosuhteisiimme assumptiossa omaksumalla ne itseensä, jumalpersoonansa, ja syntiimme imputaatioissa ottamalla synnit-

tömänä syykseen meidän syntimme. Vain tämä on alentumista. Hänestähän tuli kuin eläin, uhrikaritsa. Itse hän nimitti itseään ristillä ”maan madoksi, ei enää ihmiseksi” (Ps. 22:7). Jos Jeesus on syntinen olemukseltaan, niin kuin yhä useammin kuulemme tietynlaisessa teologiassa ja sen mukaisesti nyt jo kirkossakin, hän ei ole voinut sovittaa kenenkään syntejä eikä siis myöskään nousta ylös kuolleista. Hauta olisi hänen viimeinen paikkansa hänen syntiensä palkkana. Tässä väärä, valheellinen teologia on johdonmukaista: syntinen Jeesus ei totisesti ole sovittanut ketään.

Jeesuksessa laki ja evankeliumin kietoutuvat toisiinsa ja läpäisevät toisensa, niin kuin hänen jumaluutensa ja ihmisyytensä läpäisevät toisensa sekoittumatta toisiinsa ja irtoamatta toisistaan. Tässä on joulun suuri sanoma koko ihmiskunnalle kaikkina aikoina ja jokaiselle ihmiselle missä ajassa tahansa.

Joulussa ovat mukana myös Maria ja Joosef. Jeesus sikisi Marian kohdussa korvan välityksellä: Maria kuuli Jumalan sanan Jumalan Pojan äidiksi tulemisestaan ja uskoi sen (Luuk. 1:28–38). Siinä ikuinen Sana, Logos, tuli häneen ja alkoi muotoutua ihmiseksi (Joh. 1:1–14, 18; 1 Joh. 1:1–3). Joosefilla ei ollut fyysistä suhdetta Jeesukseen. Hänellä ei siis voinut olla Jeesuksen isän identiteettiä. Sen sijaan hänellä oli isän ”rooli”, ainutlaatuisen isän ja kasvattajan asema ja tehtävä.

Raimo Mäkelä

Kristuksen todistajat

Luuk. 12:8-12
Tapaninpäivä 26.12.2010

Joulu on iloinen kiitosjuhla. Kirkollinen värikin, valkoinen, julistaa sitä. Toisena joulupäivänä väri vaihdetaan punaiseksi muistutuksena verestä, jonka ensimmäinen marttyyri, Stefanos, vuodatti todistukseksi uskostaan. Jeesus itse puhui siitä, että hän ei

tullut maailmaan tuomaan vain rauhaa vaan myös miekan (Matt. 10: 34). Joulun rauha ja rauhattomuus kuuluvat yhteen. Jeesus syntyi kärsimykseen. Niinpä hänen seuraajiansakin on oltava valmis kärsimään uskonsa vuoksi.

Seurakuntaa ei Jeesus perustanut siksi, että järjestämme ihmisille mukavaa ohjelmaa, vaan että kutsumme heidät pelastukseen ja syvästi tunnustautumaan Vapahtajaan, jopa marttyyrikuolemaan asti. Kirkkomme evankeliumikirjan otsakejohdantoon on kirjoitettu: ”Jumalan pelastussanomana jakaa ihmiset sen vastaanottaviin ja sen hylkääviin, Kristuksen seuraajiin ja Hänen vainoajiinsa.”

Erityisesti oman aikamme korkean elintason länsimaat haastavat Jeesuksen seuraajat totiseen palavuuteen ja rohkeuteen Herran seuraajina ja todistajina. Helposti näpertelemme toisarvoisten kysymysten parissa. Jumalan laki ja evankeliumi vesityvät pelkäksi kaunopuheeksi ja eettiseksi julistukseksi, joka ei kutsu ketään pelastukseen. Kristinusko menettääkin eniten jalsijaa Euroopassa. Voimakkaimmin se kasvaa Aasiassa ja Afrikassa, vaikka monissa maissa vainot ja marttyyrius odottavat kääntyneitä. Ulkoisesti ahtaat olot houkuttelevat heitä kieltämään Kristuksen.

Meistä taas tulee liian helppojen olojen keskellä velttoja. Menetämme Kristus-todistuksen terävyyden. Uskon, että Jeesuksen varoitus Laodikean seurakunnalle sopii meihin erittäin osuvasti: ”Sinä olet haa-
lea, et kuuma etkä kylmä, ja siksi minä oksennan sinut suustani.” (Ilm. 3: 16.) Lisäksi nykyihmiset länsimaissa loukkaantuvat yhä enenevässä määrin puheeseen synnistä ja armosta. Hyvinvointiyhteiskunta tyydyttää ihmisten perustarpeet niin hyvin, ettei Jeesusta tunnuta tarvittavan juuri mihinkään. Puhe ihmisen periturmeltuneisuudesta, kadotuksenalaisuudesta, Jeesuksen sovitusyöstä ja anteeksiannon välttämättömyydestä loukkaa aikamme eurooppalaista.

Tampereen evankelis-luterilaisten seurakuntien tunnus ”reilusti kristitty” sopii erinomaisesti elämämme ohjenuoraksi: ”reilusti kristitty” erityisesti silloin, kun kohtaamme liberalismin, joka julistaa, ettei neittees-

täsyntymistä ole tapahtunut, Jeesus ei soviittanut syntejämmen ristinkuolemallaan eikä noussut todellisesti kuolleista ja kaikki pääsevät taivaaseen riippumatta suhtautumisestaan Jeesukseen.

Jeesus puhuu lujasti ja selkeästi: ”Joka tunnustautuu minun omakseni ihmisten edessä, sen on Ihmisen Poika tunnustava omakseen Jumalan enkelien edessä. Mutta joka ihmisten edessä kieltää minut, se tullaan kieltämään Jumalan enkelien edessä.” Näin tunnustautujan ja kieltäjän valinnan vahvistaa Jeesus jo nyt ja kerran tuomiolla. Jumala kutsuu jokaista parannukseen, mutta jatkuva Jumalan kutsun kieltäminen johtaa paatumukseen, jossa kääntymys ei enää ole mahdollista. Paatunut herjaa Pyhää Henkeä. Sellaiselle Jeesus lukee kovan tuomion, ikuisen kadotuksen.

Kristitynkin on valvottava tilaansa ja vaellettava jatkuvasti aralla tunnolla Jumalan edessä. Hän ei saa helliä mitään syntiä elämässään eikä kantaa tunnustamattomia syntejä tunnollaan. Aralla mielellä vaeltava kristitty saattaa pelätä pilkanneensa Pyhää Henkeä, mutta tällaista Kristuksen seuraajaa **Luther** lohduttaa toteamalla, että pelätessään tehneensä synnin Pyhää Henkeä vastaan hän saa olla varma siitä, ettei ole syyllistynyt kyseiseen pilkkaan.

Tekstin viimeinen jakso rohkaisee Jeesuksen omia vainojen keskellä pyhään huollettomuuteen. Kun Herran seuraajia raahataan oikeusistuimien eteen, Pyhä Henki antaa oikeat sanat ja viisauden puolustautumiseen ja Jumalan nimen kirkastamiseen. Tämä lohdutus sopii jokaiselle kristitylle vaikeissa elämäntilanteissa, joissa hän joutuu vastaamaan uskonsa perusteista ja todistamaan Kristuksesta. Eläkäämme siis ”reilusti kristittyinä!”

Jorma Satama
Tampereen Viinikan seurakunnan kappalainen

Jeesuksen nimi - taikavoima?

Joh. 14:12-14
Uudenvuodenpäivä 1.1.

Tekstijakeemme ovat osa Jeesuksen pitkää opetuspuhetta ehtoollisen asettamisen jälkeen ennen *Via dolorosaa*. Filippus on juuri ilmaissut hämmennyksensä Jeesuksen lähtöilmoituksesta ja Jeesus puolestaan ihmetellyt tämän hidaskoisuutta. Eivätkö edes Jeesuksen teot kolmen vuoden yhdessäolon jälkeen olleet auttaneet oppilasta tämän syvempään ymmärrykseen?

Jeesuksen mukaan hänen tekonsa tulevat jatkumaan sen jälkeen, kun hän on palannut Isän luo. Niin Raamattu kertookin. Apostolien teot – vaikkei se olekaan kovin hyvä nimi Luukkaan historiategoksen jälkiosalle – jatkaa kolmiyhteisen Jumalan vaikuttaman työn kuvausta. Nimenomaan Jeesuksen nimessä, hänen valtuuttamanaan Pietari Kauniillaportilla parantaa syntymästään saakka rampana olleen miehen: ”Jeesuksen, Kristuksen, Nasaretilaisen, nimessä, nouse ja kävele!”

Jeesus lupasi samoja, jopa suurempia-kin tekoja kuin mitä hän on tehnyt. Apostolien teot kertoo niin Pietarin kuin Paavalinkin parantaneen lukuisia sairaita. Molemmat myös herättivät kuolleen. Toistui jotakin siitä, mitä Elia ja Elisa jo Vanhasa testamentissa tekivät Jumalan johdatuksesta ja Jumalan voimalla kärsivän lähimmäisen hyväksi.

Jumalan tekoja ja uskoa ei kuitenkaan saa irrottaa toisistaan. Niin apostolit kuin muut evankeliumin julistajat saarnasivat ensin ja ennen muuta Kristuksen sovittavaa kuolemaa ja ylösnousemusta. Tunnusteot ja ihmeet olivat uskon vahvistusta ja seurannaisia siellä, missä Jumalan Henki näki hyväksi niiden ilmentyä. Ihmismieli näkee ihmeissä taikavoimaa ja alkaa etsiä vain niitä. ”Juutalaiset vaativat ihmetekojä, kreikkalaiset etsivät viisautta. Me sen sijaan julistamme ristiinnaulittua Kristusta.” (1. Kor. 1:22–23.)

Jeesuksen nimeä voidaan myös käyttää väärin. Kaikissa synoptikkojen tallentamisessa Jeesuksen lopunajan puheissa varoitetaan seuraamasta vääriä messiaita ja vääriä profeettoja, jotka tekevät tunnustekojä ja ihmeitä eksyttääkseen, jos mahdollista, valitutkin. Vavahduuttavin on Jeesuksen kuvaus viimeisestä tuomiosta. Eräät vetoavat silloin siihen, että he ovat tehneet Jeesuksen nimessä voimatekoja. Jeesus ei kuitenkaan tunnusta tuntevansa heitä. (Matt. 7:22–23.)

Tätä tummaa taustaa vasten loistaa Jeesuksen lupaus kaikkien niiden rukousten kuulemisesta, jotka anotaan hänen nimesseen. Jumalan mielen mukainen pyyntö on se, johon sisältyy Isä meidän -rukouksen ajatus: ”Tapahtukoon sinun tahtosi!” Jeesuksen nimeen itseensä sisältyy pyyntö ja vakuutus: ”Herra, auta! Herra, pelasta!” On hyvä, että perinteisen almanakan alkulehdillä on vuoden alkaessa tämä pyyntö.

Reijo Huuskonen

Herran huoneessa

Joh. 10: 22-30
2. sunnuntai joulusta 2.1.

Talon isäntä oli taas kerran itse paikalla. Jeesus oli saapunut Jerusalemin temppeliin. Eräeseen hänen toisella kertaa tapahtuneeseen käyntiinsä liittyi temppelin puhdistaminen. Siinä yhteydessä Jeesus sanoi: ”On kirjoitettu: Minun huoneeni on oleva rukouksen huone, mutta te olette tehneet siitä rosvojen luolan”. Temppelin alkuperäinen tehtävä oli hämärtynyt. Sen olemusta halvensi toisenlainen toiminta kuin isäntä tahtoi. Uhrieläimiä tarvittiin temppelin toimituksia varten, mutta Jeesus puuttuikin siihen, että hengellinen elämä jäi maallisen menon ja hälinän jalkoihin. Pyhä alue oli alennettu kuin minkä tahansa torialueen vertaiseksi. Kaiken lisäksi tuota menoa siivitti epärehellisyys. Murheellisena Jeesus joutui ker-

ta toisensa jälkeen toteamaan, ettei Jumalan huoneessa vallinnut oikea ilmapiiri.

Jeesuksen tullessa temppeleihin sen ilmapiiri usein sähköistyi. Sairaita alkoi kerääntyä hänen ympärilleen, ja hän paransi heitä. Vanhan testamentin profetiat kävivät toteen. Pelastuksen aika oli tullut. Jeesuksen vaikutus väkijoukkoihin oli suuri. Hän sai tilaisuuden opettaa laajoilta alueilta temppeleihin tulleita. Isännän ääni oli kuultavissa.

Jeesuksen kansansuosio kasvoi, mutta häntä murehdutti, että monet osoittivat hänelle suosiotaan siksi, että he toivoivat vain tunnustekoja ja maallista hyvää. Jännittyneisyyttä temppeleihin toi erityisesti, että toiset juutalaiset vastustivat häntä. Kun he piirittivät hänet, se ei ollut ystävällistä lähelle tulemista vaan hyökkäävää, suorastaan uhkailevaa. He syytivät häntä: ”Sinä kiusaat meitä!”

On sanottu, että totuus ei kiihdytä mieliä vaan totuuden vastustaminen. Raamatun lausuma peittelemätön totuus meistä on karu: ”Kaikki ovat tehneet syntiä ja ovat Jumalan kirkkautta vailla.” Ilman Jumalan apua ja anteeksiantoa edessämme olisi vain ikuinen kadotus. Siitä ei kukaan voi itse itsensä pelastaa. Tarvitaan Vapahtaja, jonka kautta päästään takaisin Isän tykö.

Juutalaisia kiukutti se totuus, että Jeesus ilmaisi olevansa pelastustie heillekin, jotka luulivat voivansa itse ansaita pelastuksen. Jeesuksen sanoissa oli sama voima kuin niissä tunnusteissa, jotka hän teki Isän nimessä. Hänen sanansa olivat Jumalan ehdoton totuus. Jeesuksen kautta tuli näkyväksi se, ”mitä silmä ei ole nähnyt eikä korva kuullut, mitä ihminen ei ole voinut sydämessään aavistaa, minkä Jumala on valmistanut niille, jotka häntä rakastavat”. Jeesuksen lähtöpaikka on ihmissilmältä salassa, mutta ratkaisevan tärkeää voidaan nähdä jo nyt. ”Joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän. Minä ja Isä olemme yhtä.”

Jeesus puhuu uskovistaan kauniisti. Lammas luottaa paimeneensa ja saa perinönksi ikuisen elämän. Temppeleihin, Jumalan kohtaamisen paikka, saa palvella siinä tarkoituksessa, mitä varten se oli rakennettu. Isännän ääni kaikui täyteläisenä, kun Jeesus julisti sen, minkä Isä antoi ju-

listettavaksi myös meille. On tärkeää, että meidänkin kirkoissamme kuuluu isännän ääni ja Jeesus voi sanoa niistä: ”Minun huoneeni.” Hänen läsnäolonsa merkitsi kuohuntaa Jerusalemin temppeleissä. Niin voi käydä meidänkin kirkoissamme. Se on merkki siitä, että Jumalan sana on kosketanut kuuliijoita.

Jeesukselle sanottiin, että hän kiusaa ihmisiä puheillaan. Hän ei kuitenkaan lakannut puhumasta niin kuin puhua piti. Tämänkin ajan ihmisten on saatava kuulla hyvä sanoma syntien anteeksiannosta. Sananjulistajilla on suuri vastuu. Voidakseen oppia tuntemaan Jumalan ja saadakseen ikuisen elämän ihmisen on tunnettava Jeesus ja uskottava häneen. Lampaalla on hyvä osa. Se on antanut elämänsä hyviin käsiin, paimenelle, joka tietää reitin kohtiin.

Antti Herkkola
Kalvolan kirkkoherra

Tähden johdettavana

Matt. 2:1-12
Loppiainen 6.1.

Lähes sata vuotta vanhassa evankeliumi- ja rukouskirjassa on kaunis loppiaisrukous: ”Auta meitä vaeltamaan valon lapsina kasvojesi paisteessa, että kerran pääsemme luoksesi iäiseen kirkkauteen.” Loppiainen kertoo itämaan tietäjistä, joiden kohdalla tuo pyyntö toteutui. He saivat nähdä Vapahtajan kasvot, Jumalan kasvot. Vaikka heidän edessään oli pieni lapsi, silti hänen kasvoistaan heijastui Jumalan suuri kirkkaus.

Jeesuksen syntymäkertomus Matteuksen ja Luukkaan evankeliumissa korostaa hänen ylimaallista syntyperäänsä. Neitsyt Maria oli Pyhän Hengen vaikutuksesta raskaana. Matteus totesi, että tämä kaikki tapahtui, jotta kävisi toteen, mitä Herra on profeetta Jesajan kautta ilmoittanut. Loppiaisen evankeliumissa Matteus jatkaa samoilla linjoilla. Idän tietäjien tiedustelles-

sa, missä on juutalaisten kuningas, joka nyt on syntynyt, he saavat vastauksen profeetta Miikan kirjasta. Taaskin Herra oli puhunut etukäteen siitä, mitä oli tapahtuva. Betlehemiä lähtee hallitsija.

Tietäjät oli saanut liikkeelle tähti. Raamatussa on useita kohtia, joissa luonto kuvaa sitä, mitä tapahtuu hengellisesti. Yksi sellainen on Matteuksen kuvaus Golgatalta. Jeesuksen antaessa henkensä maa vavahteli ja kalliot halkeilivat. Matteus kertoo senkin, että pääsiäisaamuna maa vavahteli, kun enkeli laskeutui taivaasta vierittämään kiven Jeesuksen haudalta. Loppiaisena ihmettelimme tähteä, joka kertoi suuresta tapahtumasta.

Tähti-ilmiölle on saattanut olla aivan luonnollinen selitys. Jumala käyttää luomaansa maailmaa niin kuin tahtoo, ja kaikella on järjestyksensä. Määrätty merkitys on varmasti ollut sillä, että lännestä oli aikanaan kuljettu itään. Ollessaan 500-luvulla eKr. Babyloniassa israelilaiset tuskin salasivat sitä, että heidän sydämessään kyti voimakas Messiaan odotus. Siihenkin liittyi ennustus: tähti nousee Jaakobista (4. Moos. 24:17). Tähtitiede oli itämailla pitkälle kehittyntä. Joulun tähden ilmestyttyä taivaalle tietäjät ymmärsivät lähteä liikkeelle.

Usein puhutaan joulun salaisuudesta, mysteeristä. Joulussa onkin paljon arvoituksellista. Miltä mahtoi itämaan viisaista tuntua, kun he antautuivat tähden johdettavaksi? Tuskin heidän matkansa oli helppo. Vaikeuksien keskellä he saattoivat kysyä, kannattiko jatkaa. Lopulta he kuitenkin kohtasivat Lapsen. Apostoli Paavali rohkaisee kristittyjä: ”Me tiedämme, että kaikki koituu niiden parhaaksi, jotka rakastavat Jumalaa.”

Betlehemin lapsen, Jeesuksen, merkitys on käsittämättömän suuri. Jumala käänsi kasvonsa ihmiselle, joka syntiinlankeumuksessa oli kääntänyt hänelle selkänsä. Jeesuksessa Jumala antoi jopa koko persoonansa meidän hyväksemme. Ristillä toteutuivat profeetta Jesajan sanat: ”Herra pani meidän kaikkien syntivelat hänen kannettavakseen. Häntä piinattiin, ja hän alistui siihen.”

Matteuksen kertomus itämaan tietäjistä

kätkee sisäänsä toisaalta suuren ilon, toisaalta suuren tuskan. Matteuksen tuska oli siinä, että monet hänen omasta kansastaan hylkäsivät Jeesuksen. Pakanat tulivat kaukaa, polvistuivat ja lankesivat maahan Jeesuksen edessä. He tunnustivat hänen suuren merkityksensä. Pienikin säde Jumalan valosta merkitsi heille paljon. Juutalaisilla sen sijaan oli Raamattu. He pystyivät suoralta kädeltä ilmoittamaan Messiaan syntymäpaikan. Silti he olivat sydämeltään sokeita ja paatuneita.

Iloa Matteus tunsii siitä, että Jeesus on kaikkien ihmisten, ei vain juutalaisten Vapahtaja. Loppiaisen onkin vanhastaan ollut kristilliselle lähetystyölle omistettu pyhä. Jeesus itse korosti sitä, että hän on ainoa tie Isän tykö. Ilman häntä ei syntinen voi saada syntejään anteeksi eikä pelastua. Evankeliumi on ilosanoma sille, joka uskoo Jeesukseen, sillä hän saa ikuisen elämän.

Antti Herkkola

Kasteen lahja

Joh. 1: 29-34

1. sunnuntai loppiaisesta

Suomalaisen erottaa toisesta suomalaisesta kuolema ja poliisi. Näin todetaan runossa (**Jorma Etto** 1964). Voisimme luetella monia muitakin asioita, jotka sekä erottavat että yhdistävät suomalaisia. Niitä voisivat olla politiikka, elintaso, velat. Mutta mikä erottaa kuoleman ja poliisin lisäksi suomalaisen kristityn toisesta suomalaisesta kristitystä? Se on useimmiten kaste. Kristikunnan historiassa kaste on aiheuttanut monia oppiriitoja, jakaantumista ja erimielisyyttä. Vielä nykyaikanakin esiintyy paljon epätie-toisuutta kasteesta. Kirkkomme ja ns. vapaiden suuntien välillä kaste on näkyvin vedenjakaja ja jatkuva kiistakysymys. Mutta myös kirkkomme sisällä on paljon epätie-toisuutta kasteen merkityksestä. Ongelma ei ratkea vaitiollolla.

Otan esille kaksi yleisintä esimerkkiä

kasteen väärin ymmärtämisestä. Yleisin erhe on, että kaste on vain juhlallinen nimenantotilaisuus. Vanha kansa on jo kauan ilmaissut tämän erheen sanomalla: ”Pappi antoi lapselle nimen.” Tämähän ei pidä paikkaansa, sillä vanhemmilla on oikeus päättää ja antaa lapsellensa etunimet. Vielä kertaakaan minua ei ole pyydetty ristiäisissä päättämään vanhempien puolesta yhdenkään lapsen nimeä – onneksi! Se, että lapsen nimi paljastetaan ja julkistetaan kastamisen yhteydessä, on eri asia. Silloin tällöin saamme lehdistä lukea, kuinka joku paperikone tai laiva on kastettu ja sille on valittu jopa kummit. Näin kaste turhennetaan ja väärinymmärretään nimen antamiseksi. Paperikoneesta ei voi tulla kristittyä eikä laivasta seurakunnan jäsentä.

Toinen tapa turhentaa kaste on uskoa, ettei sillä ole mitään merkitystä uskon rinnalla. Siinä vain ulkonaisesti liiyytään seurakuntaan, mutta Jumalan lapseksi ja kristityksi tullaan vasta myöhemmin omakohtaisessa kääntymyksessä. Jos ensimmäiseen erheeseen syyllystävät maallistuneet kirkon jäsenet, tähän toiseen kasteen vähättelyyn syyllystävät ylihengelliset kirkon jäsenet, ns. tosiuskovaiset. Jos tunnustava kristitty ottaa avoimesti vastaan kaikkia vaikutteita vapaista suunnista, hän huomaa pian, että kaste on kompastuskivi. Siitä pitää olla vaihti tai sitä täytyy pitää toisarvoisena ja jopa yhdentekeväänä asiana. Pahimmillaan epäselvyys kasteesta johtaa siihen, että uskova antaa varmuuden vuoksi kastaa itsensä uudelleen. On syytä muistuttaa jokaiselle, että uudelleenkastaminen on Jumalan armon halveksimista ja hylkäämistä, josta on tehtävä parannus. Raamatun mukaan on vain yksi kaste, kuten on myös yksi Herra (Ef. 4:5). Uudelleenkastajat ja kirkko eivät voi olla yhtä aikaa oikeassa kastekysymyksessä. Luterilaisenkin kristityn on syytä olla selvillä uskon perusteista ja myös kasteesta. Kaste ei ole sivuasua vaan tärkeä opinkohhta. Tunnustuskirjojemme mukaan kaste on välttämätön pelastukseen, ja siinä annetaan ihmiselle lahjaksi Jumalan armo.

Kirkkovuodessa on vain tämä yksi pyhä, jonka aiheena on kasteen lahja. Kasteessa toimii aina Jumala. Hän antaa meille lahjan,

joka ei vähene eikä kulu käytössä. Lahjapakettissa on päällä meidän nimemme. Lahjan sisältönä on itse Jeesus Kristus.

Lahjapaketin avaamiseen ja esillä pitämiseen sopii päivän evankeliumin kehoitus: ”Katsokaa, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!” Jeesus tuli Johanneksen kasteelle, ja Pyhä Henki vakuutti hänet siitä, että Jeesus on luvattu Vapahtaja. Johannes Kastaja puhui kahdesta kasteesta (Matt. 3:11–12). Hän kastaa vedellä, mutta Jeesus kastaa Pyhällä Hengellä (ja tulella). Selitys on siinä, ettei Johanneksen kaste ollut vielä kristillinen kaste. On vain yksi kaste. Raamattu ei ole tässä kohtaa ristiriitainen. Johanneksen kaste oli parannuksen kaste ja koski vain juutalaisia. Se oli kaste ja oli voimassa siirryttäessä vanhasta liitosta uuteen. Sen tilalle tuli Jeesuksen säätämä kaste. Uudelleenkastajat sekoittavat nämä kaksi kastetta toisiinsa, mutta ne ovat kaksi eri asiaa.

Jeesus ei ollut Johanneksen työn jatkaja, vaan Johannes valmisti parannussaarnalanaan tietä Jumalan Pojalle (Jae 30). Johannes ei ollut omalla asiallaan, vaan kaikki, mitä hän teki, valmisti tulevaa uutta liittoa, jonka Jeesus Kristus toi tullessaan. Katsokaa Jeesusta! Hän on Jumalan Karitsa, sovitushuri, jonka osallisuuteen meidät kristillisessä kasteessa liitetään. Kasteen lahja on Jumalan Karitsa, joka ottaa pois meidänkin syntimme. **Luther** rukoili aikoinaan: ”Kiitos sinulle, Herrani Kristus! Se, että minun on kastettu, merkitsee minulle tätä: sinä olet minun Herrani ja Jumalani eikä kukaan muu.”

Aki Paavola

SROS:n Etelä-Pohjanmaan aluejohtaja, Kauhava

Sykarin kaivolla

Joh. 4:5-26

2. sunnuntai loppiaisesta 16.1.

Evankeliumi kertoo Jeesuksen ja samarialaisen naisen kohtaamisesta Sykarin kaivolla. Jeesus on siellä yksin keskellä kuumaa päivää. Opetuslapset ovat lähteneet kaupunkiin etsimään ruokaa. Jeesus on uupunut matkustamisesta ja lepää.

Paikalle saapuu tuntematon samarialainen nainen, joka ilmeisesti välttelee muita ihmisiä, koska liikkuu kuumimpaan aikaan ja yksin. Jeesus avaa keskustelun pyytämällä naiselta: ”Anna minun juoda astiastasi.”

Kohtelias pyyntö yllättää naisen ja synnyttää syvällisen keskustelun. Jeesus ei jää puhumaan aikansa kuluksi vaan pyytää palvelusta, joka osoittaa toisen tarpeelliseksi ja antaa hänelle ihmisarvon. ”Kuinka sinä pyydät juotavaa samarialaiselta naiselta?” Tavallinen juutalainen mies ei olisi koskaan pyytänyt vettä samarialaiselta naiselta tai edes mieheltä ja olisi visusti varonut koskemasta samaan vesiastiaan pakanan kanssa. Jeesus oli toisenlainen. Se hämmästytti naista, joka oli tottunut juutalaisten ylimieliseen käytökseen.

Jeesus siirtyy keskustelussa aimo askelen eteenpäin ja kysyy, tietääkö nainen, ken kanssa hän on nyt tekemisissä. Sitten hän lupaa antaa naiselle elävää vettä. Nainen ymmärtää puheen ensin konkreettisesti: mistä saa lähdevettä ilman astiaa, kun kaivo on syvä? Jeesus on kärsivällinen ja ottaa asian uudestaan puheeksi: ”Joka juo tätä vettä, sen tulee uudelleen jano, mutta joka juo minun antamaani vettä, ei enää koskaan ole janoissaan. Siitä vedestä, jota minä annan, tulee hänessä lähde, joka kumpuaa ikuisen elämän vettä.”

Nainen alkaa kiinnostua, kun Jeesus ottaa uudelleen puheeksi elävän veden, ja vastaa: ”Herra, anna minulle sitä vettä.” Taas Jeesus yllättää naisen, kun hän pyytää tätä hakemaan miehensäkin paikalle. Nainen vastaa rehellisesti, ettei hänellä ole miestä.

Arkisesta asiasta on siirrytty henkilökohtaiselle tasolle. Ilmeisesti juuri näiden

rakkaushuolien tähden nainen pyrki välttelemään muiden seuraa. Hän oli sotkenut elämänsä niin, että häntä hävetti näyttäytyä muiden seurassa.

Jeesus kiitti naista rehellisyydestä. Jeesus tiesi kaikki hänen epäonnistuneet miessuhteensa ja senkin, että hän eli nyt synnissä. Mies ei ollut hänen laillinen aviomiehensä vaan ”elämänkumppaninsa”. Nainen kertoi häpeänsä ääneen ja uskoutui Jeesukselle. Hän tunsi olonsa riittävän turvalliseksi ja sai puhutuksi sen, mikä painoi mieltä sillä hetkellä.

Jeesus havaitsee apua tarvitsevan ihmisen ja antaa hänelle riittävästi aikaa ja tilaa. Näin toimimalla Jeesus antoi meillekin hyvän esimerkin sielunhoidollisesta keskustelusta. Kun sielunhoitaja lähestyy hienovaraisesti ja yksilöllisesti sielunhoitoon hakeutunutta, tämä pystyy turvallisuutta luottamuksen ilmapiirissä kertomaan todellisen hätänsä sielunhoitajalle, paljastaa synnit, joita häpeää, ja saa kaipaamansa avun. Syntinsä tunnustavalle kuuluu julistaa synninpäästö Jeesuksen nimessä ja veressä. Sykarin kaivolla paljastuu meille mestarin menetelmä, josta meillä on paljon opittavaa.

Kun keskustelu menee liiaksi henkilökohtaiselle tasolle, nainen palauttaa sen yleiselle tasolle. Hän ottaa esille puheenaiheen, joka on juutalaisten vanha väittely oikeasta rukouspaikasta. Onko parempi rukoilla Garissimin vuorella vai Jerusalemissa?

Jeesuksen vastauksen voi tiivistää näin: Ratkaisevaa ei ole, missä rukoillaan, vaan se, miten rukoillaan. Jumala on taivaallinen Isä. Häntä tulee rukoilla hengessä ja totuudessa. Enempää Jeesus ei lähde sivuraiteille vaan palaa pääasiaan. Myös samarialaiset odottivat Messiaista. Nyt hän sanoo suoraan samarialaiselle naiselle, että hän on Messias: ”Minä se olen, minä, joka tässä puhun kanssasi.”

Samarialaisilla ei ollut samanlaisia ennako-odotuksia Messiaasta kuin juutalaisilla. Siksi Jeesus kertoi heille suoraan, koska hän on. Hän ei ole poliittinen vapauttaja vaan syntisten Vapahtaja. Hän on koko maailman Vapahtaja, joka ei tee eroa juutalaisten ja samarialaisten välillä.

Keijo Rainerma opettaa tästä kirjassaan *Elämän valo* (s. 44–45): ”Tämä maailma pitää tyhjää maljaa janoisen huulilla lupamalla paljon, mutta antamalla vähän. Jano ei sammu. Vain Jeesus voi antaa sellaista vettä, joka tyydyttää kaipaavan sielumme janon. Ja vielä enemmän. Siitä vedestä, jonka Jeesus antaa, tulee saajassa lähde, joka kumpuaa ikuisen elämän vettä. Elämä laajenee, menee eteenpäin, kostuttaa kuivan ympäristön ja saa aikaan uutta elämää.”

Jeesus on kaikkien janoisten sankari, joka antaa janoavalle raikasta lähdevettä. Hän ei auta vain kauniita naisia vaan muistaa jokaista elämän janossa. Jumalan sana on elävän veden lähde. Siksi kannattaa mennä Sanan kaivolle.

Aki Paavola

Jeesus herättää uskon

Joh. 4: 39-42

3. sunnuntai loppiaisesta 23.1.

Teksti kannattaa kiinnittää laajempaan kontekstiin, joka alkaa luvun alusta. Vaikka Jeesus oli jo käynyt keskustelun Nikodemoksen kanssa, varsinaisesti Jeesuksen julkinen toiminta alkoi tästä jaksosta. Johanneksen evankeliumin toisen jakson jälkimmäisen puoliskon tapahtumien ytimen muodostavat jakeet 4:4–42. Sisältönä ovat Jeesuksen ja samarialaisen naisen keskustelu (j. 4–26), Jeesuksen ja opetuslasten keskustelu (j. 27, 31–38) ja kaupunkilaisten kääntymys (j. 28–30, 39–42).

Tässä luvussa Jeesus ilmaisi ensimmäisen kerran, kuka hän todellisuudessa oli (j. 26). Erikoista on, että juutalaiset eivät kylinä tai kaupunkeina uskoneet häneen, mutta nämä samarialaiset näyttivät ottavan sanoman vastaan välittömästi. Siksikö Jeesus kertoi ensimmäiseksi juuri heille avoimesti, kuka hän oli? Menemällä ennakkoloolottomasti samarialaisten keskuuteen Jeesus osoitti jo Johanneksen evankeliumin alussa, ettei hän ole vain juutalaisten Va-

pahtaja vaan kaikkien. Siitä toivosta toisetkin saisivat tulla osallisiksi Pyhän Hengen vuodattamisen jälkeen. Evankeliumin lähtiessä liikkeelle oli siis jo paikkoja, joissa ”pohjatyo” oli tehty. Ajan myötä sanoma sitten tarkentui, ja Jeesuksen sovittuystön ja ylösnousemuksen salaisuus aukeni täyteydessään.

Tapahtumien taustana on tilanne, jossa Jeesuksesta oli hyvää vauhtia tulossa Johannes Kastajan kaltainen kansankiihottaja. Jerusalemin fariseukset olivat joukolla kuumenemassa Jeesuksen toiminnalle ja alkoivat osoittautua hänelle vaarallisiksi. Hän päätti rauhoittaa tilanteen ja lähti Juudeasta Galileaan. Normaali reitti kulki juuri Samarian läpi, mutta juutalaiset välttivät sitä tietä ja matkasivat yleensä Jordanin vastarannan kautta. Samarialaisia pidettiin sekakansana ja siten epäpuhtaina ja karsastettavina. Jeesus valitsi kuitenkin tarkoituksellisesti reitin Samarian halki ja kulki Samarian keskusta, Garizimin vuoren juurella sijaitsevalle tasangolle. Siellä oli Jaakobin lähde kahden tärkeän tien risteyksessä. Paikka on tunnettu antiikin ajoista asti ja on vieläkin löydettävissä. Kaivo on 32 metriä syvä ja tunnettu hyvästä vedestä. Kun Jeesus saapui kaivolle, joka oli Jaakobin Joosefille aikoinaan lahjoittaman alueen keskellä, oli kuuma keskipäivä. Siinä väsynyt Vapahtaja levähti yksin ja janoisaan, ja nainen saapui paikalle.

Alkoi keskustelu syntisen ja pyhän välillä. Aluksi Jeesus kunnan juutalaisen tavoin näytti tahtovan puhua tärkeimmistä asioista vain miesten kesken. Nainen vastaa puolitotuudella: ”Ei minulla ole aviomiestä.” Jeesus ottaa ystävällisesti vastaan naisen puheen ja osoittaa tietävänsä koko totuuden hänen elämästään. Viisi miestä oli ollut ja avomies viimeksi. Nainen oli siis syntinen, väärintekijä, jonka luona miehetkään eivät tahtoneet pysyä. Mutta kurjaa, joka Jeesusta asettuu kuuntelemaan, ei hylätty. Nainen ei jostain syystä lähtenyt pois totuudenkaan tullessa ilmi eikä näytä vierastaneen millään tavalla Jeesusta. Jeesuksessa oleva pyyteeton ja puhdas rakkaus vetosi hänen haavoittuneeseen sydämeensä.

Keskustelu päättyi siihen, että Jeesus ensimmäisen kerran tunnusti olevansa Messias. Samarialaisille asia oli helpompi avata, koska he eivät odottaneet niinkään yhteiskunnallista vapauttaja-Messiasta kuin profeettaa. Nainen vakuutti Jeesuksen puheista ja ryntäsi kaupunkiin julistamaan kaikille, että täällä oli mies, joka oli nähnyt hänestä kaiken, salatunkin. Kaupunkilaiset ottivat syntisen, mutta pyhän kohdanneen naisen todistuksen vastaan, ja Jeesus jäi paikkakunnalle kahdeksi päiväksi. Hän osoitti hyväksyvänsä heidän seuransa ja vieraanvaraisuutensa, heidät itsensä. Kun Jeesus jatkoi matkaa, ihmiset eivät enää uskoneet vain naisen todistuksen perusteella vaan vakuutuivat omakohtaisesti Jeesuksesta. Hän oli todellakin Pelastaja, koko maailman Vapahtaja.

Usko on Jumalan suurin armolahja, Jeesuksen veren hinnalla ja ansiosta vapaasti omistettavissa. Kun evankeliumi Jeesuksesta kuullaan ja sana koskettaa sydäntä niin kuin Samariassa, avautuu uskon ihmeellinen maailma. Mikä sen sielunhoidollisempaa kuin että juuri syntinen nainen oli todistuksen kuljettajana muille! Syntinenkin saa siis omistaa armon, ylistää Jumalan tekoja ja jäädä hänen lupaustensa suojiin.

Kun Jumalan sana pannaan nykyään surutta viralta, samalla katoaa sen lupausten varmuus. Jeesuksen lain sanat ja hänen sovituksen saarnansa liukenevat kuin hieno hiekka sormien välistä, eikä jäljelle jää enää mitään. Meidän on siksi pysyttävä entistä lujemmin ja lapsenmielisemmin Raamatun varassa ja julistettava sitä uskoksi ja elämäksi kaikille Jumalan sanana, jota se totisesti onkin. Meidän on otettava todesta pyhän kasteen pelastava voima ja ehtoollisessa todellisesti läsnä oleva Kristus. Mitä enemmän Sanaa turhennetaan, sitä itsepäisemmin me siinä roikumme ja sitä muille saarnaamme. Jumala todellakin kumartuu kansansa puoleen vastakohtaisuuksiinsa ja heikkouteen kätkeytyen, mutta tässä heikkouden evankeliumissa elää Jumalan suurin voima, *dynamis*. Muuta voimaa meillä ei ole, emmekä me muusta voi elää.

Juha Vähäsarja

Ei pelkuruuden henkeä

2. Tim. 1:7-10

4. sunnuntai loppiaisesta 30.1.

”Jumala ei ole antanut meille pelkuruuden henkeä.” Sanat on helppo todeta tosiksi, kun lukee Apostolien tekoja ja katsoo, kuinka lukittujen ovien takana peloissaan olevista Herran opetuslapsista tuli rohkeakin rohkeampia Jeesuksen todistajia, kun Pyhä Henki vuodatettiin heidän ylleen helluntaina. Näitä sanoja ei sen sijaan voi sanoa kovinkaan usein katsellessa aikamme kristillisyyttä. Milloin meistä kristityistä on tullut sellaisia pelkureita, joita olemme?

Apostolien aikana Jumalan sanan rohkeasta puhumisesta saattoi joutua epäinhimillisiin vankilaolosuhteisiin tai saada kidutuskouluksen ristillä. Suomessa vastavasta voi saada korkeintaan sakkoja. Voisi siis olettaa, että me voisimme olla vapaasti vieläkin rohkeampia kuin alkukristityt. Silti ympärillämme ei näy suurempaa rohkeutta kuin heillä, ei edes samaa, vaan monenlaista pelkuruutta. Siinä missä ensimmäisen vuosisadan kristityt pelkäsivät Jumalaa mutteivät ihmisiä, meidän aikamme kristityt eivät pelkää Jumalaa mutta pelkäävät ihmisiä. Raamattu sanoo: ”Älkää pelätkö niitä, jotka tappavat ruumiin mutta eivät kykene tappamaan sielua. Pelätkää sen sijaan häntä, joka voi sekä sielun että ruumiin hukuttaa helvettiin.” (Matt. 10:28.)

Jopa niinkin yksinkertainen asia kuin uskovaksi tunnustautuminen uskosta osattomien ihmisten edessä saattaa olla monelle nykykristitylle ylitsepääsemätön asia – siitäkin huolimatta, että Jumalan sana sanoo: ”Joka tämän uskottoman ja syntisen sukupolven keskellä häpeää minua ja minun sanojani, sitä on Ihmisen Poika häpeävä, kun hän tulee Isänsä kirkkaudessa pyhien enkelien kanssa” (Mark. 8:38). Ja edelleen: ”Jos sinä suullasi tunnustat, että Jeesus on Herra, ja sydämessäsi uskot, että Jumala on herättänyt hänet kuolleista, olet pelastuva. Sydämen usko tuo vanhurskauden, suun tunnustus pelastuksen.” (Room. 10:9–10.)

Maassamme on todella monia julkijumalattomuuden ilmentymiä, joista osa on niin vaiettu, että tuntuu kuin kivet huutaisivat. Esimerkiksi abortissa on kyse pienen lapsen harkitusta tappamisesta äidin kohtuun, murhasta. Näitä laillistettuja murhia tehdään Suomessa joka vuosi yli 10 000 – joka kuudes lapsi kuolee. Keskuudessamme on kansanmurha! Mutta kuka puhuu näiden lasten ja heidän elämisensä oikeuden puolesta? Heidän verensä huutaa maasta, niin kuin Aabelin veri, ja vaatii kostoa. Mitä sanookaan Jeesus: ”Katsokaa, ettette halveksi yhtäkään näistä vähäisistä. Sillä minä sanon teille: heidän enkelinsä saavat taivaissa joka hetki katsella minun taivaallisen Isäni kasvoja.” (Matt. 18:10.)

Kun joku alkaa julkisesti puhua aborttia vastaan, hän saa vastaansa niin kovan vastustuksen ja mustamaalaamisen ryöpyn, että harvan asian kohdalla näin on. Esimerkiksi kollegani **Mika Ebeling** on ansiokkaasti puolustanut kohdussa olevien lasten oikeutta elämään, mutta häntä on mustamaalattu sekä *Helsingin Sanomissa* että nettikeskustelupalstoilla. Itsekin pyrin tekemään jotain lasten oikeuksien asian hyväksi ja panin pystyyn kolmen ystäväni kanssa abortin vastaisen sivuston <http://www.abortti.fi> ja kannustan muitakin kristittyjä aktivoitumaan tässä asiassa.

Sama, mikä koskee aborttikysymystä, pitää paikkansa myös homokysymyksen kohdalla. Esimerkiksi **Päivi Räsänen** esitti YLE:n lokakuuisessa homo-ohjelmassa hyvin maltillisen kristillisiä kantoja. Silti hänen kimppuunsa hyökättiin mediassa ja hänet leimattiin äärimmäisyysihmiseksi. Herää vain kysymys: Kuinka siitä ikaikaisesta näkemyksestä, että avioliitto kuuluu vain miehen ja naisen välille, on tullut äärikanta? Onko kristillisen ja yleisinhimillisen avioliiton kannattaja jokin ”pomminheittäjä”, äärimmäisyysaktivisti?

Tämä mustamaalaaminen vain kuvaa sitä, kuinka paljon maailma vihaa Jumalan sanaa ja sen mukaista oppia ja elämää. Emme kuitenkaan saa unohtaa, mikä on Jeesuksen seuraamisen hinta: ”Muistakaa, mitä teille sanoin: ei palvelija ole herraansa suurempi. Jos minua on vainottu, vainotaan

teitäkin.” (Joh. 15:20.) ”Kaikki, jotka tahtovat elää jumalisesti Kristuksessa Jeesuksessa, joutuvat vainottaviksi” (2. Tim. 3:12).

Papit ja saarnaajat eivät ole yhtään helpommassa asemassa kuin muut kristityt. On helppo puhua Jeesuksesta ja Raamatun sanan arvovallasta puhujakorokkeen suojista jo valmiiksi uskovalle yleisölle, mutta jokaisen hengellisen työn tekijän on kysyttävä itseltään: ”Olenko valmis puhumaan kaikki nämä asiat kadulla vastaan tulevalle tai jossain muussa sellaisessa yhteydessä, jossa minun kanssani ollaan oletusarvoisesti eri mieltä tai näkemyksiäni jopa vihaataan?” Jeesus ja apostolit puhuivat nimenomaan ja jopa ensi sijassa niille, jotka olivat jo valmiiksi eri mieltä heidän kanssaan. Teemmekö me samoin?

Tekstimme puhuu siitä, että Pyhä Henki on ensinnäkin ”voiman Henki”. Hän antaa voiman ja rohkeuden todistaa Jeesuksesta ja puhua myös parannuksen sanoja maailmalle, kuten teki Stefanos, ensimmäinen kristitty marttyyri. Syynä siihen, että meiltä puuttuu monesti ensimmäisten kristittyjen rohkeutta, on, että meiltä puuttuu ensimmäisten kristittyjen avoimuutta ja alttiutta Pyhän Hengen voimalle ja täyteydelle. Nimittäin vain Pyhä Henki voi antaa tämän rohkeuden. Me emme voi sitä omasta lihastamme puristaa. Siksi Pyhän Hengen voima on keskeistä.

Toiseksi Pyhä Henki on ”rakkauden Henki”. Todistamisemme ja kehottamisemme vaikuttimena ei saa olla ihmisten vihaaminen vaan rakkaus heitä kohtaan ja halu heidän parannukseensa ja pelastumiseensa. Rakkaus on kuitenkin eri asia kuin hempeys. Jeesus, apostolit ja muut alkukristityt puhuivat tavattoman kovia ja ankaria sanoja, mutta niiden motiivina ja taustana oli rakkaus, pyrkimys heidän parhaaseensa. Meillä ei tietenkään ole luonnostaan tätä rakkautta. Siksi tarvitsemme sitä Pyhältä Hengeltä, joka on rakkauden Henki.

Kolmanneksi Pyhä Henki on ”terveen harkinnan Henki”. Tämä tarkoittaa, että terve kristillinen aktivismi on suunniteltua ja harkittua toimintaa, ei satunnaista ilmaan sohimista. Meidän on Pyhän Hengen antamalla viisaudella tehtävä suunnitelmia

Jumalan johdatuksessa ja pyrittävä miettimään, miten toimmme parhaalla mahdollisella tavalla hyödyttävät asiaamme.

Taannoin TV7:llä oli Café Raamatussa **Leif Nummela**n vieraana **Juha Ahvio**, aiheena homokysymys. Ohjelmassa oli esillä homoliikkeen systemaattinen agenda homoseksuaalisen elämäntavan yhteiskunnallisesta ja kulttuurillisesta hyväksyttämisestä. Jäin miettimään, miksi me kristityt emme voisi olla yhtä älykkäitä ja hyödyntää samankaltaisia toimia päinvastaisen asian eli Jumalan sanan mukaisen ajattelun hyväksyttämiseksi. Eihän Raamatussa turhaan kerrota: ”Herra kehui väärää huoneenhaltijaa siitä, että hän oli menetellyt ovelasti. Sillä tämän maailman lapset ovat omaa sukukuntaansa kohtaan ovelampia kuin valkeuden lapset.” (Luuk. 16:8.)

Mikko Satama

DI, Satakunnan Kansanlähetyksen piiripastori

Saamme katsella autuuttamme, pelastustamme

Luuk. 2:22-33
Kynttilänpäivä 6.2.2011

Kynttilänpäivän evankeliumi puhuu temppeleihin menemisestä. Miksi me lähdemme temppeleihin, kirkkoon? Se on hyvä tapa. Siitä saa siunausta. Meillä kristityillä on tarve viettää jumalanpalvelusta yhdessä toisten kristittyjen kanssa. Olemme samaa Jumalan perhettä. Kirkkoon tullaan Pyhän Hengen vetämänä. Simeonilla oli erityinen profetan lahja. Pyhä Henki johdatti häntä. Se ilmeni siitä, että Simeon oli oikeaan aikaan oikeassa paikassa. Hän tajusi Jumalan erityisen hetken.

Juutalaisen äidin, joka oli synnyttänyt lapsen, piti Mooseksen lain mukaan (3. Moos. 12:2,4) olla tietty aika kotona ja siten uhrata temppeleihin mennessä karitsa.

Erityisesti esikoisen syntymän jälkeen (2. Moos. 13:2) oli uhrattava puhdistumisuhri, ja lapsen isän oli lunastettava lapsi takaisin. Esikoispoikahan kuului Herralle pappispalvelusta varten (4. Moos. 18:15-16). Marialla ja Josefilla ei ollut varaa antaa lammasta uhriksi. Siksi he uhrasivat kyyhkyjä.

Etsimmekö kirkosta kauneutta, tunnelmaa, musiikkia, hiljaisuutta? Kaikki tämä voi auttaa meitä. On kuitenkin vielä jotain tärkeämpää. Simeon meni temppeleihin kohdataksean Jeesuksen, Messiaan. Hurskas Simeon odotti Israelille luvattua lohdutusta. Hannan tavoin hän piti yllä toivoa Messiaasta. Odotus asuu meissäkin..

Vanhan Simeonin odotus täyttyi, kun hän näki Jeesus-lapsen. Silloin hän ymmärsi, että Joosefin ja Marian käsivarsilla lepäsi luvattu Messias. Näky valtasi Simeonin täysin. Hän näki Jumalan Pojan, joka oli lähetetty pelastukseksi kaikille kansoille, elämän tuojaksi, iloksi, lohduksi. Simeon otti lapsen käsivarsilleen ja ylisti Jumalaa: ”Minun silmäni ovat nähneet sinun pelastuksesi.”

Ehkä mekin toivomme, että saisimme kokea lupausten ja odotuksen täyttymisen. Onko se mahdollista? Kyllä on! Elämän jano ja pelastuksen kaipuu täyttyvät tänään samalla tavalla: Jeesusta katselemalla.

Myös sinä saat nähdä! Miten, miksi? Golgatan sovitustyössä ja pyhän kasteen armossa. Sinäkin saat sanoa: ”Minun silmäni ovat nähneet valon.” Älä kadota silmistäsi koskaan tätä: sinun autuutesi. Älä kadota sydäimestäsi evankeliumia: sinut on lunastettu Kristuksen kalliilla verellä. Sinä olet kallis Jumalalle.

Simeon tuli Hengen johdatuksesta temppeleihin. Mutta mistä Simeon tiesi, että tuo isä ja äiti kantavat Vapahtajaa? Olihan siellä varmaan muitakin perheitä paikalla. Pyhä Henki ilmoitti asian hänelle. Meitäkin Pyhä Henki ohjaa Jumalan sanasta Jeesuksen luo ja näyttää, missä ja kuka Jeesus on.

Simeonin sanat: ”Nyt sinä annat palvelijasi rauhassa lähteä” viittaavat ehkä profetan viran loppumiseen. Odotus ja työ ovat päättyneet. Usein tässä ajatellaan myös kuolemaa. Kun ihminen on kohdannut pe-

lastajansa, maailman Vapahtajan, hän voi rauhassa siirtyä ajan rajan yli.

”Saat käydä rauhaan” on lupaus. Ei tarvitse pelätä ikuisuutta. Jeesus tuo sisältöä myös ajalliseen elämään. Usko antaa valoa tulevaisuuteen. Saamme nähdä suuren arvomme lunastettuina ihmisinä. Pääsemme turvaan. Miten paljon maailmassa onkaan rauhattomuutta, kipua, tasapainottomuutta, epätietoisuutta siitä, missä on ihmisen onni! Raamattu sanoo: ”Minun onneni on olla Jumalaa lähellä.”

Simeonilla oli onnelliset silmät, kun hän sai katsoa Jeesusta. Meillä on onnellinen sydän ja onnelliset silmät, kun tiedämme: tässä on Jeesus, Herrani ja Vapahtajani, autuuteni, kaikkeni. Jääkäämme hänen varaansa!

Seppo Suokunnas
TT, dosentti, Vantaa

Perustan toimitus 2011-2013

Seuraavan kolmivuotiskauden *Perustan* vastaavana päätoimittajana on edelleen **Raimo Mäkelä** ja toisena päätoimittajana samoin **Timo Eskola**. Neuvottelukunnan puheenjohtajaksi tulee **Keijo Rainerma**. Toimituksessa ja neuvottelukunnassa tapahtuu muutoksia. Niistä kerrotaan ensi vuoden numerossa 1/2011.

Aikakauskirja uskon ja ajattelun avuksi 37. vuosikerta

Ilmestyy:

kuudesti vuodessa

Julkaisijat:

Suomen Evankelisuterilainen Opiskelija- ja Koululaislähetys ry (OPKO)
Suomen Raamattuopiston Säätiö (SROS)
Suomen teologinen instituutti ry (STI)

Vastaava päätoimittaja 2008–2010:

Raimo Mäkelä, raimo.makela@kotiportti.fi
050 910 9058

Toinen päätoimittaja 2008–2010:

Timo Eskola, timo.eskola@teolinst.fi, (09) 668 9550

Toimitussihteeri:

Paula Eskola, paula.eskola@sro.fi, (09) 5123 9157

Toimitus 2008–2010:

Jussi Miettinen, jussi.miettinen@opko.fi
Jukka Niemelä, jukka.niemela@sro.fi
Jukka Norvanto, jukka@norvanto.fi
Henrik Perret, henrik.perret@teolinst.fi
Niilo Räsänen, niilo.rasanen@sekl.fi
Matti Sartonon, matti.sartonon@kolumbus.fi
Aku Visala, aku.visala@helsinki.fi
Juha Vähäsarja, juha.vahasarja@sro.fi

Neuvottelukunta 2008–2010:

Puheenjohtaja: Jouko Talonen, Reijo Arkkila, Juha Auvinen, Leif Erikson, Ruth Franzén, Salli Hakala, Martti Haverinen, Teuvo Huhtinen, Markku Ihonen, Tapani Innanen, Harri Joensuu, Timo Junkkaala, Juha Koi-vulahti, Pekka Mäkipää, Lasse Nikkarikoski, Leif Nummela, Olavi Peltola, Keijo Rainerma, Erkki Ranta, Timo Rämä, Päivi Räsänen, Olli-Pekka Vainio

Toimituksen osoite:

PL 15, 02701 Kauniainen

Kustantaja:

Perussanoma Oy

Tilauspalvelu:

PL 15, 02701 Kauniainen, (09)5123 9152/

Sirpa Mäkelä, sirpa.makela@sro.fi

Tilauhinnat 2010:

Opiskelijatilaus 19 €/vuosi, kestotilaus 25 €/vuosi, määräaikaistilaus 30 €/vuosi, irtonumero 6 €

Ilmoitushinnat:

1/1 sivu: 232 mm (kork.) x 170 mm (lev.) 250 euroa
½ sivu: vaaka 98 mm (kork.) x 124 mm (lev.) 140 euroa, pysty 196 mm (kork.) x 60 mm (lev.) 140 euroa
muut: 0,80 eur/pmm, palstaleveys 60 mm

Hintoihin lisätään alv. (22%).

Ilmoitusten vastaanotto:

perusta@sro.fi, (09) 5123 9157

Aikakauslehtien liiton jäsen

ISSN 0355-7111

Forssan kirjapaino Oy, Forssa